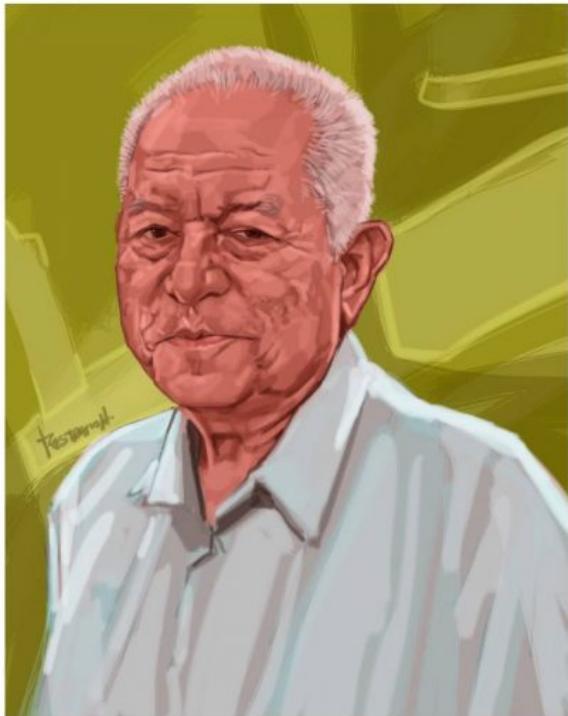


Venezuelas förre vice utrikesminister om utvecklingen i Venezuela och Latinamerika



Här nedan är föreläsningen som Jorge Valero höll i Jönköping 11 september 2021 på ett möte i Svensk-Kubanska Föreningens regi, med medverkan av "Poesifestival i Jönköping". Detta är den fullständiga texten, som kortades vid framträdet av tidsskäl. Efter den svenska översättningen följer det spanska originalet.

Texten är ganska lång, men ger ett historiskt sammanhang och är mycket lärorik!

Jorge Valero har varit vice utrikesminister under Hugo Chávez, han har varit Venezuelas ambassadör i Republiken Korea, i OAS i Washington och Venezuelas representant i OPEC med mera. För närvarande är han ambassadör vid UNESCO i Paris. Valero är historiker och poet. Han har skrivit ett stort antal böcker.

VENEZUELA OCH FÖRÄNDRINGARNA I LATINAMERIKA

Jorge Valero

Tack ärade vänner från Svensk-Kubanska Föreningen som bjudit mig att dela några tankar om Venezuela och det som händer i Latinamerika.

I Vårt arv

Latinamerikaner är solens barn, såsom våra ursprungsfolk trodde. De indianska schamanerna upplystes av sin anda, vars barn var stjärnorna och månen.

Inkas, som levde i det som nu är Peru, Bolivia, Ecuador, Chile, Argentina och Colombia, skapade Machu Pichu, molnens stad, som restes på ett heligt berg som närmade dem till de gamla gudarna.

Mayaindianerna i Mexiko, Guatemala, Honduras, Belice och El Salvador odlade jorden 10 000 år innan de spanska kolonisatörerna inledder sin erövring. De dyrkade de döda som levde djupt ner i jorden. Döden var ett pris för segrarna; en smal linje skilde livet från evigheten även om det högsta är att vara levande.

Aztecerna byggde sin imponerande huvudstad Tenochtitlan, som när spanjorerna kom, hade fler invånare än såväl Rom som Madrid.

Låt oss också nämna Chibacas och Guaranier bland andra som hade en tusenårig kultur, ett avancerat jordbruk som speglades i deras hantverk och konst, som överlevt tills idag.

I andra delar av vårt Amerika fanns stamenheter, vissa bofasta som Timoto-Cuicas i de venezolanska Anderna och andra nomader som Karibfolket som levde vid Karibiska havets kuster och Cherokeeer och Navajoindianer som levde i det som idag är USA.

Miljontals av ursprungsbefolkningen utrotades av de rovgiriga erövrarna i deras jakt på de amerikanska tillgångarna, i sina icke-heliga aktioner, som inleddes för mer än 500 år sedan.

Enligt den franske etnologen Paul Rivert ?var den indianska befolkningen vid erövringen ca 40 miljoner personer?befolkningen i spanska Amerika kan 300 år senare, ca 1800, beräknas till 15 miljoner och ytterligare 50 år senare till 10 miljoner.

Först portugiserna och holländare, senare engelsmän och fransmän organiserade en hänsynslös jakt på män och kvinnor i Afrika för att föra dem som slavar till Amerika.

Forskare och specialister som W du Bois och M. Ducasse och andra är överens om att slaveriet krävde 150 miljoner afrikanska liv.

På grundval av detta folkmord, historiens mest avskyvärda, byggdes industrialismen i Europa och USA.

Trots död, förtryck och fördrivning överlever detta ursprung och är närvarande i det historiska skeendet.

II Oberoendet

Våra befriare uppnådde oberoende från det spanska imperiet för mer än 200 år sedan och de satte målet att bygga Det Stora Fosterlandet, fritt och oberoende, i vilket frihet, jämlighet och rättvisa skulle råda enligt de europeiska upplysningsfilosoferna.

Simon Bolivar fortsatte befrielseverket från föregångaren Francisco de Miranda och skapade nationer i olika delar av Spanskamerika: Venezuela, Colombia, Ecuador, Peru, Bolivia och Panama. Det sistnämnda tillhörde Colombia fram till 1903 då USA låg bakom Panamas utbrytning för att kunna kontrollera varuflödet mellan Atlanten och Stilla Havet.

När oberoendet vunnits föreslog Bolivar ett Patria Grande, som skulle samla alla länder som frigjort sig från den spanska metropolen. Han förutsåg tidigt den fara som framväxten av det nordamerikanska imperiet innebar och varnade: ?USA verkar vara förutbestämt av försynen att plåga Amerika med elände, i frihetens namn?.

III Imperialismens dominans

När kriget mellan Mexiko och USA avslutades 1848 förblev mer än hälften av Mexikos territorium i USA:s händer.

USA tog makten också över Kuba, Puerto Rico, Filippinerna, Guam och Hawaii 1898 efter det US-Spaniska kriget. Vid det laget var den största delen av ländernas ursprungsbefolkning utrotat.

Den nordamerikanska imperialismen blev den huvudsaklige härskaren i världen efter första världskriget 1914-1918 och än mer mäktigt efter 2:a världskriget 1939-1945.

IV Monroedoktrinen

Ett nytt aggressivt imperium hade uppstått. President James Monroe föreslog sitt lands kongress 2 december 1823 Monroedoktrinen, enligt vilken: ?de europeiska staterna bör inte ingripa i de inre affärerna av länderna på den amerikanska kontinenten.? Det handlar alltså om Amerika till amerikanerna, men märk väl, för amerikanerna i USA.

Som svar på Monroedoktrinen lade Bolivar fram sin Integrationsdoktrin, för oavhängighet och jämlighet.

Inspirerad av befriaren Simon Bolivars tänkande främjade Hugo Chavez från början av sin regeringstid i februari 1999, en politik med socialt, humanitärt innehåll och en utrikespolitik för att stärka den latinamerikanska och karibiska integrationen, grundad på samarbete och solidaritet mellan länderna i Amerika.

V USA:s Interventioner och invasioner

Denna långa och komplexa latinamerikanska process på 1900-talet har kännetecknats av två alternativ: de som ville införa progressiva förändringar till folkens fördel och de motsatta, som ville att imperialism och oligarkierna skulle härska.

Försöken att skapa suveräna och progressiva länder under 1900-talet omintetgjordes av det imperialistiska USA.

1954 störtades regeringen Jacobo Árbenz i Guatemala med sponsring av United Fruit Company. Arbenz anklagades för att vara kommunist och riskera USA-monopolens och de nationella storgodsägarnas intressen genom sin jordbruksreform.

Juan Bosch, som valdes till Dominikanska Republikens president i december 1962, störtades 25 september 1963 genom en statskupp stödd av USA för att han visat vänsteridéer och ville genomdriva en avancerad social lagstiftning. Statskuppen provocerade ett svar från de progressiva soldaterna som genomförde ett uppror som krävde återinsättandet av Bosch 24 april 1965. Upproret leddes av översten Francisco Alberto Camano men 28 april samma år invaderade USA Dominikanska Republiken med 42 000 soldater.

På samma sätt störtades Brasiliens president Joao Goulart 1964 för att han ville genomföra en jordreform och humanitär åtgärder inom utbildning och hälsovård, inklusive en alfabetiseringsskampanj. Han försökte också balansera sin politik mellan USA och Warszawapakten.

Den bolivianske generalen Juan José Torres González tillträdde som president 7 oktober 1970. Han inledder en oberoende och nationalistisk politik. Han ville återvinna landets naturresurser, särskilt inom gruvnäringen, som var i händerna på multinationella företag som plundrade landet på dess rikedomar. Den bolivianske oligarkin och de väpnade styrkorna genomförde en reaktionär kupp 21 augusti 1971, ett uppror som ledes av den ärkekonsernativa imperialistvännen general Hugo Banzer.

Det är bevisat att president Nixon gav order om en statskupp mot den socialistiske presidenten Salvador Allende. Den genomfördes i maskopi med CIA-chefen Richard Helms och Nixons säkerhetsrådgivare Henry Kissinger. En fascistisk kupp, med stöd av den chilenska oligarkin, genomfördes 11 september 1973. Allende och de chilenska revolutionärerna ville, för första gången i historien, bygga en socialism genom att följa den parlamentariska och konstitutionella vägen, grundad på demokratiska och fredliga förfaranden.

Efter den kubanska revolutionen ville man åter konstruera ett politiskt och socialt projekt med riktning mot socialismen.

I Peru ledde generalen Juan Velasco Alvarado ett militärt uppror mot den konservative presidenten och oligarken Fernando Belaunde Terry, 3 oktober 1968 och bildade en vänsterregering för social rättvisa. Vänsterregeringen ville nationalisera ekonomins

nyckelsektorer. Generalen Francisco Morales Bermudez ledde en statskupp, stödd av oligarkin och störtade Alvarado 29 augusti 1975 med USA-regeringens välsignelse.

Olika mäktiga fiender till general Omar Torrijos progressiva styre i Panama, som tagit makten 1968 efter ett militärt uppror, aktiverades för att stöta honom. Här fanns de stora nordamerikanska bananföretagen och de mest konservativa sektorerna i landet. I USA fanns ett särskilt hat mot Torrijos på grund av hans bestämda krav på att Panama skulle återfå Panamakanalen. Avtalet Torrijos-Carter blev möjligt enbart tack vare det stöd Panama hade i världen och framförallt i Latinamerika. Torrijos dog 1981 i en märklig flygolycka som aldrig undersöktes.

VI Den kubanska revolutionens seger

Den segerrika kubanska revolutionen 1959 var den första socialistiska revolutionen i Latinamerika. Redan från början fick den utstå slag och angrepp från imperialistisk aggression. Från invasionen i Grisbukten 1961, statsterrorism som Kuba utsattes för, bakteriologisk krigföring, de många mordförsöken på Fidel Castro, mordaktioner och interventioner som besegrades av det hjältemodiga kubanska folket och dess regering.

VII Den imperialistiska kampanjen mot Kuba

Imperialismens blockad mot Kuba, sedan 60 år, historiens längsta, har fördömts gång på gång av FN:s Generalförsamling. I år röstade FN ännu en gång mot blockaden och för dess avskaffande: 184 länder stödde Kuba och bara två, USA och Israel, stödde detta beklagliga beteende.

Den imperialistiska kampanjen som släppts lös mot Kuba har ännu en gång tillbakavisats av världens folk, som stöder den kubanska revolutionen och dess regering under president Miguel Diaz-Canels värdiga ledarskap.

VIII Venezuela

Vi lever i ett land i vars inre de största oljereserverna i världen finns: 302.810 miljoner fat, 25% av all olja i världen. Det medan USA har 36.520 miljoner fat, ungefär en tiondel av Venezuelas reserver. Härav dess glupska aptit på våra oljekällor.

Dessutom har Venezuela stora reserver av guld i Orinoco, världens näst största reserver uppskattade till 8 000 ton guld. Förutom det finns en stor potential i vattenkraft och enorma reserver av mineraler som järn, aluminium, coltan, torium, koppar med flera.

Men landets största rikedom är folkets känsla för fosterlandet och beslutsamheten att till varje pris försvara de nationella tillgångarna.

IX Chavéz valseger och imperialismens aggression

Från sin installation i februari 1999 förde regeringen Hugo Chávez en social politik som drog miljontals venezolaner ur fattigdom och extrem fattigdom. Han förde en utrikespolitik som främjade latinamerikansk och karibisk integration. Chávez förvandlade Venezuela, enligt CEPAL, till landet med minst ojämlikhet i Latinamerika. (CEPAL är FN:s Ekonomiska Kommission för Latinamerika och Karibien).

Under sitt första regeringsår genomförde Chávez en jordenruntresa för att arbeta för en internationell social rättvis ordning. I oktober 1999 besökte han Kina och dess administrativa enhet Hongkong, Japan, Republiken Korea, Malaysia, Singapore och Filippinerna. Jag hade äran att förbereda presidentens agenda i egenskap av vice utrikesminister. Chávez försökte att bredda vårt lands internationella relationer och bidra till en multipolär värld med flera centra. Den Bolivarianske ledaren ansåg att Venezuela inte kunde vara beroende av sina relationer med USA.

X OPECs toppmöte

I augusti 2000 gjorde Chávez en rundresa till de oljeproducerande länderna i OPEC för att förbereda toppmötet som skulle hållas i september i Caracas. USA:s regering motsatte sig redan från början att Venezuela skulle hålla i detta möte.

En hög funktionär i USA:s UD ringde olika telefonsamtal. Han ringde mig personligen. Jag hade utsetts av Chávez som ordförande för kommissionen som organiserade OPECs möte. De ringde också själve presidenten för att förmå den venezolanska regeringen att inte besöka Irak, som leddes av Saddam Hussein. USA hotade med att det ?kunde ramla ner en missil? på oss. Vid det laget hade USA, Storbritannien och Frankrike, utan FN mandat, etablerat en flygförbudszon i Irak. Såväl jag som presidenten svarade att Venezuela är ett suveränt land och inte accepterar utpressning.

XI **Statskuppen mot Hugo Chávez**

USA-imperialismen främjade en statskupp mot Chávez 11 och 12 april 2002. USA-regeringen stödde och erkände kuppen. Ambassadören Charles Shapiro från USA och Manuel Viturro från Spanien, besökte 12 april diktatorn Pedro Carmona i presidentpalatset Miraflores för att uttrycka sitt stöd.

Under tiden sammankallade Otto Reich, ansvarig för Latinamerikaaffärer i USA, samma 12 april alla ambassadörer i Latinamerika och Karibien som var ackrediterade vid OAS (De Amerikanska Staternas Organisation) med undantag av den som talar nu som då var Venezuelas ambassadör i OAS. De sammankallades för att ge sitt stöd till statskuppen mot Chávez.

Den fascistiska oppositionen i Venezuela satte igång en kampanj av sabotage mot landets oljesektor i slutet av 2002. Också nu stödda av USA. Kampanjen orsakade förluster på mer än 30 miljarder dollar. Flera mordförsök på Hugo Chávez misslyckades.

XII **Nicolas Maduro tar över ledarskapet**

President Nicolas Maduro, som valdes i fria, direkta och hemliga val av Venezuelas folk 14 april 2013, har också utsatts för flera mordförsök, understödda av USA och Colombias marionettregering under president Ivan Duque.

4 augusti 2018 styrdes en drönare lastad med sprängmedel mot president Maduro och höga regeringsföreträdare. Det kunde bevisas att mordförsöket organiserats av CIA och säkerhetsagenter från Colombia.

USA fortsatte med sin inblandning. I februari 2019 försökte USA:s regering att med våld föra in ett antal lastbilar, enligt påstående lastade med ?humanitär hjälp? från USAID, från Colombia. Det hela var en förevändning för att invadera Venezuela.

30 april 2019 utlöste den självutnämnde president Juan Guaido och Leopoldo López, med stöd av CIA, en militär resning från Flygbasen La Carlota i huvudstaden Caracas. Den skulle framkalla en militär intervention utifrån. Men också denna gång blev fascisterna besegrade.

3 maj 2020 genomförde en grupp nordamerikanska och venezolanska legoknektar en invasion vid kusten Macuto i delstaten La Guaira, som misslyckades, ?Operation Gedeón.? Terroristerna tillfångatogs av fiskare och de väpnade styrkorna. Bland de tillfångatagna fanns några USA-medborgare. En av dem medgav att han hade arbetat för Donald Trumps säkerhetsgrupp.

Ägaren till legokneksföretaget Silvercorp i USA hade förberett attacken från baser i Colombia. Han deklarerade att han undertecknat ett kontrakt med USA:s marionett Juan Guaido för att invadera Venezuela och mörda president Maduro och andra ledare. Kontrakten var på 213 miljoner dollar.

XIII **Hugo Chávez: en suverän och oberoende politik**

Redan från början av sin mandatperiod förde Hugo Chávez en politik av suveränitet och oberoende i konflikt med imperialismen som dominade Latinamerika. När han deltog i III toppmötet för statschefer och regeringar i Quebec i april 2001 var han den ende

presidenten som hade invändningar mot slutdeklarationen. Han gjorde två reservationer, reservationer som jag hade äran att förbereda. Den ena argumerterade för att begreppet demokrati inte enbart skulle innefatta egenskapen av att vara representativ, utan också deltagardemokrati. I den andra invändningen motsatte sig Chávez införandet av frihandelsområdet för Amerika, ALCA 2005.

XIV Förändringar i panoramat för politiken i Latinamerika

När det IV toppmötet för statschefer i Amerika genomfördes i november 2005 hade styrkeförhållandena på vår kontinent förändrats. Progressiva regeringar hade installerats i olika länder. Chávez röst ljud inte längre ensam. Mot införandet av USA:s propåer om ALCA vände sig nu presidenterna från Mercosur: Lula da Silva från Brasilien; Nestor Kirchner från Argentina; Tabaré Vásquez från Uruguay och Nicanor Duarte från Paraguay. Också ledarna från San Vicente och Grenadinerna, Ralph Gonsalves och från Dominica, Roosevelt Skerrit, vände sig mot USA:s förslag.

Den som nu pratar var nationell samordnare i förhandlingarna som genomfördes inom en grupp kallad Revisionsgrupp för implementering av toppmöten, GRIC.

31 oktober 2005, fem dagar innan presidentmötet i Mar del Plata, skickade vi ut ett pressmeddelande med titeln: ?ALBA har uppstått, ALCA existerar inte.? Och kategoriskt slogs det fast: ?ALCA är en kolonial formel riktad mot de folkliga intressena. Därför förkastar Venezuela den och föreslår istället nya och alternativa former för integration, vars grunder definieras i Alternatvia Bolivariana para las Americas, ALBA.?

XV ALBA som svar på imperialismens dominans

I ett tal 2001 manade Chávez till att skapa ett Bolivarianskt Alternativ för Våra Folk i Amerika, ALBA. Grundad på vikten av integration. Det var ett svar på ALCA, som USA försökte påtvinga Latinamerika.

14 december 2004 föddes ALBA. Hugo Chávez och Fidel Castro undertecknade det historiska dokumentet som framförde nödvändigheten av en integration mellan folken i vårt Amerika, baserat på solidaritet och att vi kompletterar varandra.

I deklarationen, undertecknat av dessa stora världsledare, föreslogs ett avtal för frigörelse och självbestämmande för folken, mot påtryckningar och anspråk på hegemoni och överhöghet från imperiet över vår kultur och ekonomi.

ALCA var ett förslag som lades fram av George Bush d.ä. och ALCA skapades vid det första amerikanska toppmötet 1994 i Miami under Bill Clinton. Det var ett försök från USA att konsolidera sin dominans över Latinamerika genom att pressa på det ett nyliberalt handelsavtal.

I slutet av 2009 var nio länder med i ALBA: Venezuela, Kuba, Bolivia, Nicaragua, Dominica, Honduras, Antigua y Barbuda, Ecuador och San Vicente y las Granadinas.

ALBA började skördar sina frukter: Venezuela, Bolivia och Nicaragua befriades från analfabetism. Det var något som Kuba uppnått långt tidigare genom sin ställning i förtruppen vad gäller utbildning, hälsovård, idrott, vetenskap och teknologi bland annat.

I påverkan av ALBA utfördes Operation Mirakel, som återgav synen till miljontals latinamerikaner utan kostnad.

XVI Imperiets motoffensiv

Imperialismen kunde omöjligen tolerera att alternativet oberoende och suveränitet, som bubblade på för fullt, skulle stabiliseras. Därför satte det in en våldsam motoffensiv, också med statskupper, för att stoppa den progressiva vågen som svepte över Latinamerika och Karibien.

2004 störtades Haitis president Jean-Bertrand Aristide genom en statskupp stödd av USA och Frankrike.

Därefter kom kuppen mot Manuel Zelaya i Honduras 2009, också den stödd av USA:s regering.

I september 2010 utlöste en polisrevolt i Ecuador som försökte stöta president Rafael Correa och balkanisera landet. Försöket misslyckades tack vare det folkliga stödet för president Correa. Också stödet från UNASUR spelade in för att stoppa kuppförsöket.

Sedan avsattes Fernando Lugo i Paraguay i juni 2012 genom en parlamentarisk kupp, med USA bakom.

Brasilien kunde förstås inte undkomma imperiets intresse och 2016 genomfördes en parlamentarisk kupp som avsatte president Dilma Rousseff. Och när valen närmade sig 2018 och där Lula da Silva skulle vunnit, så konspirerade USA och landets oligarki för att sätta honom i fängelse 2017. På det viset kom fascisten, rasisten och imperialistförespråkaren Jair Bolsonaro till makten.

I april 2018 hade turen kommit till Nicaragua och Sandinisterna. Fascistiska grupper, stödda av USA:s regering, försökte genom terrorism och våld stöta landets regering, ledd av Daniel Ortega. Aktionerna var en upprepning och kopierat från de våldsamma terroraktioner som den fascistiska oppositionen genomförde mot president Nicolas Maduro 2014 och 2017.

Statskuppen mot Boliviens första president från ursprungsbefolkningen, Evo Morales 2019, var symbolisk. Med stöd från yankeeimperialismen, från den rasistiska och elitistiska oligarkin och med medhjälp eller tyvärr från EU, infördes en diktatur som utlöste våld mot indianbefolkningen och medförde döden för dussintals av dem.

Statskuppen mot Evo Morales stöddes och främjades av OAS' ökände generalsekreterare, Luis Almagro. Då erkändes inte Morales' valseger i presidentvalet i oktober 2019. Men det bolivianska folket reagerade med beslutsamhet och förde ett år senare fram Luis Arce till presidentposten. Han representerar samma principer som Evo Morales.

XVII Unasur och Celac

Strävan efter integration, med doft av suveränitet och en progressiv utveckling, som genomsyrade den sydamerikanska regionen ledde till skapandet av Unionen av de Sydamerikanska Staterna, UNASUR och De Latinamerikanska och Karibiska Staternas Gemenskap, CELAC.

UNASUR skapades 2008 med målsättningen att ?Skapa en sydamerikansk identitet och sydamerikanskt medborgarskap med integrerad regional utveckling.?

Men imperialismens anhängare i Sydamerika, som inte vill ha en integration eller folkens suveränitet, inledde en offensiv för att försvaga och förstöra detta utrymme för integration.

CELAC skapades 2010. För första gången enades de latinamerikanska och karibiska staterna och skapade en gemensam organisation för regional integration. Det var ett folktligt och självständigt svar på den underdånigheten som OAS visade inför USA. CELAC har under senare år försvagats av imperiet och dess lakejer. Men i ljuset av valsegrarna för Andrés Manuel López Obrador i Mexiko 2018 och Alberto Fernández i Argentina 2019, för Luis Arce i Bolivia 2020 och Pedro Castillo 2021 kan CELAC konsolideras och förstärkas.

XVIII Ensidiga skadliga åtgärder (MCU ? Medidas Coercitivas Unilaterales)

2015 utfärdade president Barack Obama ett exekutivt presidentdekret i vilken han förklarade att Venezuela utgjorde ett ?ovanligt och extraordinärt hot mot USA:s säkerhet.?

Vilken cynism att påstå att Venezuela, ett fredligt land, skulle utgöra ett hot mot den mäktigaste kapitaliststaten!

Med Trump som president från januari 2017 intensifierades aktionerna mot Venezuela. En rad aggressiva och kriminella åtgärder

vidtogs ensidigt. Något som skapat lidande och död bland den venezolanska befolkningen.

Dessa olagliga åtgärder, tillämpade extraterritorialt, bryter mot rätten till fred och folkens självbestämmande. De kränker FN-stadgan, internationell rätt och internationell humanitär rätt. De förnekar folkens mänskliga rättigheter.

Venezuela har med hänvisning till artikel 14 i Romstadgan fört fallet till Internationella brottsmålsdomstolen i ett åtal mot USA:s regering.

Sedan december 2014 är det venezolanska folket utsatta för dessa kriminella åtgärder.

USA:s regering har infört ett stort antal sanktioner. De har spärrat Venezuelas oljeexport som står för 95% av landets inkomster. De förbjuder den venezolanska staten att använda bankkonton i utlandet för att importera mediciner och för att genomföra sina sociala program.

Enligt president Nicolas Maduro hade Venezuela inkomster på 56 miljarder dollar 2013, som 2014 fallit till under 400 miljoner. Han har fördömt att USA konfiskerat 40 miljarder dollar för det statliga oljebolaget PDVSA, inklusive några av företagets raffinaderier i USA.

De nordamerikanska ekonomerna Jeffrey Sachs och Mark Weisbrod vid det prestigefylda Centro de Investigacion de Estudios Politicos y Economicos i Washington, drar slutsatsen i en rapport med titeln ?Ekonomiska sanktioner som kollektivt straff: fallet Venezuela?, som publicerades i maj 2019, att USAs åtgärder mot Venezuela ?innehåller en dödsdom för tusentals venezolaner om året. Fler än 40 000 döda sedan 2017, en siffra som utan tvekan har ökat till dagens datum.?

Venezolaner upplevde en växande välfärd. Den Bolivarianska Revolutionen och Hugo Chávez reducerade fattigdomen och ojämlikheten. De olika sociala programmen höjde livskvaliteten.

USA:s åtgärder har lemlästat många av dessa erövringar. De har också medfört en utvandring, även om förra året såg en ökning av venezolaner som återvänder hem tack vare projektet ?Plan för återvärvande till Fosterlandet.?

Skadorna som Venezuela åsamkats är omättliga. Enligt CELAG, Centro de Estudios Latinoamericanos de Geopolitica, överskrider de 350 miljarder dollar.

FN:s specielle talesperson för mänskliga rättigheter, Alena Douhan, krävde efter sitt besök i Venezuela i februari i år, att USA, EU och andra länder häver sina olagliga, ensidiga straffåtgärder för att garantera venezolanernas nödvändiga behov.

Straffåtgärderna har upprepade gånger fördömts av FN:s Generalförsamling och FN:s Människorättsråd.

Straffåtgärderna är i praktiken massförstörelsevapen. En krigföring där stridsvagnar, flygplan, bomber och missiler ersatts med finansiella och ekonomiska blockader.

Trots dessa straffåtgärder har Venezuelas regering genomfört stora ansträngningar för att öka den sociala tryggheten och det har lyckats minimera de skadliga effekterna. I år kommer Venezuela, efter flera år av ekonomisk tillbakagång, se en ökning av BNP.

XIX **Den segerrika Bolivarianska Revolutionens väg**

Venezuela går framgångsrikt framåt mot sitt andra oberoende, denna gång från den nordamerikanska imperialismen. Det sker under ledning av president Nicolas Maduro som med värdighet och mod symboliseras samma ideal som våra befriare Simon Bolívar och Hugo Chávez.

Och i Latinamerika ser vi en ny cykel av progressiva regeringar. Segrarna för Andres Manuel Lopez Obrador i Mexiko 2018, för

Alberto Fernandez i Argentina 2019, för Luis Arce i Bolivia 2020 och för Pedro Castillo i Peru 2021 är lovande.

Och vi är i begynnelsen av nya valsegrar för Luiz Inacio Lula da Silva i Brasilien och Gustavo Petro i Colombia. Men hoten mot progressiva alternativ har på intet sätt förvunnit.

Upproret för rättvisa och demokrati sträcker sig över hela kontinenten.

Chile har upplevt en återfödelse av folklig kamp. Miljontals människor har gått ut på gatorna för att kräva social rättvisa. Något liknande har inträffat i Colombia, där konst och musik varit redskap för att kräva rättvisa, demokrati och fred.

Svaret från regeringarna Piñera i Chile och Duque i Colombia har varit desamma: förtryck och våld från statens säkerhetsapparat som orsakat hundratals dödade och sårade.

Så här sammanfattningsvis är det viktigt att framhålla att i denna historiska epok som Latinamerika genomgår så är huvudmotsättningen mellan de som försvarar den förtryckande, antidemokratiska, barbariska nyliberalismen, som utsätter folken för förtryck och marginalisering; och vi som motsätter oss detta för att bygga deltagardemokratier med rättvisa och social inkludering.

XX Slutord

I Venezuela är vi beslutna att fortsätta att bygga den Bolivarianska Socialismen för 21:a århundradet, som ett alternativ till den hänsynslösa kapitalismen för att försäkra: ?största möjliga lycka, största möjliga sociala trygghet och största möjliga politiska stabilitet för vårt folk och bidra till att bevara livet på planeten och rädda den mänskliga arten?, som det står i Planen för Fosterlandet 2019-2025.

Och det är som den argentinske författaren Jorge Luis Borges sa: ?varje människa är en mångfald, vi är mänskheten.?

VENEZUELA Y LOS CAMBIOS EN AMÉRICA LATINA

Embajador Jorge Valero

11 de septiembre de 2021, Jönköping, Suecia

Gracias, distinguidos amigos y amigas de la Asociación Sueco-Cubana, por invitarme a compartir algunas reflexiones sobre Venezuela y los cambios en América Latina.

NUESTRA HERENCIA ANCESTRAL

Los latinoamericanos somos los hijos del sol, como creían nuestros pueblos originarios que habitaban Nuestramérica. Los chamanes indígenas estaban iluminados por su espíritu, cuyas hijas eran las estrellas y la luna.

Los Incas, que habitaban lo que hoy es Perú, Bolivia, Ecuador, Chile, Argentina y Colombia, crearon Machu Picchu, la ciudad de las nubes, que estaba erigida en una montaña sagrada que les acercaba a los dioses antiguos.

Y los Mayas, desplegados en México, Guatemala, Honduras, Belice y El Salvador, cultivaban la tierra diez mil años antes de que los

colonizadores españoles iniciaran su empresa colonial. Honraban el reino de los muertos que residían en las profundidades de la tierra. La muerte era un premio para los vencedores; una delgada línea entre la vida y la eternidad, aunque el bien supremo era estar vivo.

Los Aztecas construyeron la imponente capital de Tenochtitlan, la cual, al momento de la llegada de los españoles, tenía más habitantes que Roma y Madrid.

Mencionemos también a los Chibchas, los Guaraníes, entre otros, que tenían una cultura milenaria, una avanzada actividad agrícola, que se reflejaba en obras de arte, artesanías, que aún persiste.

En otros espacios geográficos de Nuestramérica proliferaban comunidades tribales, algunas sedentarias, como los Timoto-Cuicas en los Andes venezolanos, y otras, más bien nómadas, como los Caribes, que habitaban en las costas del mar Caribe, y los Cherokee y los Navajos, que vivían en lo que hoy es Estados Unidos.

Millones de aborígenes fueron exterminados por los rapaces conquistadores, en sus correrías por los predios americanos, en sus non sanctas acciones, que se iniciaron hace más de 500 años.

Según el etnólogo francés Paul Rivert, ??la población indígena en el momento de la conquista puede ser estimada en 40 millones de personas? la población de América Española puede calcularse en 1800?tres siglos después?, en 15 millones? quizás, de 10 millones en la segunda mitad del siglo XVIII?.

Los portugueses y holandeses, primero, y posteriormente los ingleses y franceses, organizaron una despiadada cacería de hombres y mujeres en el África para trasladarlos en condiciones de esclavos a América.

Investigadores y especialistas como W. du Bois y M. Ducasse, entre otros, coinciden en que la esclavitud costó 150 millones de seres africanos.

Sobre la base de este genocidio, el más abominable de la historia, se construyó el capitalismo comercial e industrial en Europa y Estados Unidos.

Sin embargo, a pesar de la muerte, la opresión y el despojo, sobrevive un abolengo que nos es propio, y que sigue presente a lo largo del continuum histórico.

LA INDEPENDENCIA

Nuestros libertadores lograron la independencia del imperio español, hace más de 200 años, y se propusieron edificar una Patria Grande, libre e independiente, en la cual prevaleciera la libertad, la igualdad y la justicia; principios enarbolidos por los filósofos europeos de la Ilustración.

Simón Bolívar continuó la obra libertaria de Francisco de Miranda, el precursor, y creó patrias en varios países de Hispanoamérica: Venezuela, Colombia, Ecuador, Perú, Bolivia y Panamá. Este último, perteneció a Colombia hasta su independencia en 1903, la cual fue fomentada por Estados Unidos para controlar los flujos comerciales entre el atlántico y el pacífico.

Alcanzada la independencia, Bolívar se propuso crear una Patria Grande, que congregara a los países independizados de la metrópoli Española. Él adivinó tempranamente que necesario era advertir y conjurar los peligros que implicaba el surgimiento de lo que sería, años más tarde, el imperio norteamericano, y señaló: ?Los Estados Unidos parecen destinados por la Providencia a plagar la América de miserias, en nombre de la libertad?.

EL DOMINIO DEL IMPERIALISMO EN EL MUNDO

Al concluir la Guerra Mexicano-Estadounidense en 1848, quedó bajo el dominio de Estados Unidos más del 50% del territorio mexicano.

También se apoderó de Cuba, Puerto Rico, Filipinas, Guam y Hawái en 1898, tras la Guerra Hispano-Estadounidense.

Para ese entonces ya se había exterminado gran parte de su población indígena.

El imperialismo norteamericano se convirtió en el principal hegemón del mundo después de la Primera Guerra Mundial (1914-1918) y, mucho más poderoso se tornó, después de la Segunda Guerra Mundial (1939-1945).

DOCTRINA MONROE

Había surgido un nuevo y agresivo imperio. El presidente James Monroe propuso en el Congreso de su país, el 2 de diciembre de 1823, la Doctrina Monroe, según la cual? y cito? ?? los países europeos no deben intervenir en los asuntos internos de los países del continente americano?. La esencia de tal doctrina es ?América para los Americanos?, pero?nótese? para los americanos de Estados Unidos.

Frente a la Doctrina Monroe, Bolívar antepuso su Doctrina integracionista, independentista y emancipadora.

Inspirándose en el pensamiento del Libertador Simón Bolívar, Hugo Chávez impulsó, desde el comienzo de su Gobierno (febrero de 1999), una política social de contenido humanista y una política exterior que fomentaba la integración latinoamericana y caribeña, fundamentada en la cooperación y la solidaridad entre los pueblos de América.

INTERVENCIONES E INVASIONES DE ESTADOS UNIDOS EN AMÉRICA LATINA

En ese largo y complejo proceso latinoamericano en el siglo XX, ha estado marcado por dos alternativas: la de aquellos que procuran cambios de naturaleza progresista en favor de los pueblos, y los que - por el contrario-, buscan el predominio del imperialismo y de las oligarquías.

Los intentos de forjar países soberanos y de signo progresista en el Siglo XX fueron frustrados por la vocación imperialista de Estados Unidos.

En el año 1954, fue derrocado el Gobierno de Jacobo Árbenz en Guatemala, con el patrocinio de la United Fruit Company. Fue acusado de ser comunista y de poner en peligro los intereses de los monopolios fruteros estadounidenses? y oligopolios agrícolas nacionales, principalmente, con su reforma agraria.

Juan Bosch, quien fue electo Presidente de la República Dominicana en diciembre de 1962, fue derrocado el 25 de septiembre de 1963, mediante un Golpe de Estado apoyado por Estados Unidos, por profesar ideas de izquierda y promover una avanzada legislación social.

Este Golpe de Estado provocó una respuesta de los militares progresistas que promovieron una rebelión que exigía la restitución de Bosch, el 24 de abril de 1965.

Esta insurgencia estuvo al mando del Coronel Francisco Alberto Caamaño, pero el 28 de abril de ese año el gobierno de Estados Unidos invadió República Dominicana con 42 000 soldados.

De igual manera fue derrocado en Brasil Joao Goulart, en 1964, por haber impulsado la reforma agraria y adoptado humanistas medidas en el ámbito de la salud y la educación, incluida una campaña de alfabetización. Él promovía, además, un equilibrio con

Estados Unidos y los países del Pacto de Varsovia.

El General Boliviano, Juan José Torres González, asumió el mando Presidencial el 7 de octubre de 1970.

Durante su mandato emprendió una política soberana y nacionalista. Se propuso recuperar los recursos naturales, en particular los mineros, de manos de las multinacionales que los explotaban con pillaje mercantilista.

La oligarquía boliviana y las fuerzas armadas a su servicio activaron un golpe antipopular, el 21 de agosto de 1971, dirigido por el archiconservador y pro imperialista General Hugo Banzer.

Su gobierno popular amenazaba con desequilibrar la correlación de fuerzas en América Latina, pues contaba con el apoyo de los Partidos de Izquierda.

Y está comprobado que el Presidente Richard Nixon dio la orden de provocar un Golpe de Estado contra el presidente socialista Salvador Allende, en contubernio con el Director de la Agencia Central de Inteligencia (CIA), Richard Helms, y su Asesor de Seguridad Nacional, Henry Kissinger. Golpe fascista apoyado por la oligarquía chilena, realizado el 11 de septiembre de 1973.

Allende y los revolucionarios chilenos intentaban, por primera vez en la historia, construir el socialismo siguiendo la ruta electoral y constitucional, con base en procedimientos pacíficos y democráticos.

Después de la Revolución Cubana, se intentaba, nuevamente, construir un proyecto político y social orientado al socialismo.

En Perú, el General Juan Velasco Alvarado lideró una insurgencia militar contra el Presidente conservador y pro-oligarquico Fernando Belaunde Terry, el 3 de octubre de 1968, formando un gobierno de tendencia izquierdista, con un horizonte de justicia social.

Su gestión estuvo dirigida a nacionalizar sectores claves de la economía.

El General Francisco Morales Bermúdez lideró un Golpe de Estado, apoyado por la oligarquía, que derrocó a Velasco Alvarado, el 29 de agosto de 1975, con el beneplácito del gobierno norteamericano.

Variados y poderosos enemigos de la progresista gestión del General Omar Torrijos, en Panamá, quien asumió el poder en 1968 a raíz de una insurgencia militar, se activaron para derrocarlo: las multinacionales bananeras norteamericanas y los sectores más conservadores.

Sectores políticos en Estados Unidos tenían especial aversión en contra de Torrijos, dada su firme determinación de recuperar, para su país, el Canal de Panamá.

El Tratado Torrijos-Carter fue posible gracias a la simpatía que despertaba la causa panameña en el mundo, en particular, en todos los países latinoamericanos.

Siendo Jefe de Estado Torrijos falleció en un extraño accidente aéreo nunca investigado, en 1981.

VICTORIA DE LA REVOLUCIÓN CUBANA

La Revolución Cubana, victoriosa en el año 1959, fue la primera revolución socialista en América Latina. Desde sus inicios, sufrió los embates de la agresión imperialista. Desde la invasión por Playa Girón en 1961; el uso del terrorismo de Estado; la guerra bacteriológica; los intentos de magnicidio contra Fidel Castro; acciones genocidas e intervencionistas que fueron derrotados por el heroico pueblo cubano y su Gobierno.

CAMPAÑA IMPERIALISTA CONTRA CUBA

El bloqueo imperial contra Cuba, desde hace más de 60 años, el más largo de la historia, ha sido rechazado, una y otra vez, por la Asamblea General de la ONU. Este año la Asamblea General lo condenó nuevamente y pidió su eliminación: 184 países respaldaron a Cuba y solo dos, Estados Unidos e Israel, apoyaron esa deplorable conducta.

La campaña imperial desatada este año contra Cuba ha sido nuevamente derrotada por los pueblos del mundo, que respaldan la revolución cubana y al gobierno que preside dignamente Miguel Díaz-Canel.

VENEZUELA

Habitamos un país que concentra en su subsuelo las mayores reservas de petróleo en el mundo: 302.810 millones de barriles, un 25% del total mundial; mientras que Estados Unidos posee 36.520 millones de barriles, aproximadamente una décima parte de las reservas de Venezuela. De ahí su goloso apetito por nuestros yacimientos de hidrocarburos.

Venezuela, posee, además, inmensas reservas de oro en el Arco Minero del Orinoco; la segunda reserva del Mundo, estimada en 8.000 toneladas de oro inferido.

Cuenta, al mismo tiempo, con un gran potencial hídrico, amén de inmensas reservas minerales de hierro, aluminio, coltán, torio, cobre, entre otras.

Pero la principal riqueza con la que cuenta el pueblo venezolano es con su voluntad de Patria, su determinación de defender los fueros nacionales a cualquier costo.

VICTORIA ELECTORAL DE CHÁVEZ: LA AGRESIÓN IMPERIALISTA

Desde su inauguración, en febrero de 1999, el gobierno de Hugo Chávez promovió una política social que sacó de la pobreza y de la extrema pobreza a millones de venezolanos, y promovió una política exterior que fomentaba la integración latinoamericana y caribeña. Convirtió a Venezuela, según la CEPAL, en el país menos desigual de América Latina.

En su primer año de gobierno, Chávez inició un periplo hacia el mundo, en procura de la justicia social internacional.

En octubre de 1999, el Presidente Chávez visitó China y su región administrativa Hong Kong, Japón, República de Corea, Malasia, Singapur y Filipinas. Tuve el honor de preparar la agenda presidencial, en mi condición de Viceministro de Relaciones Exteriores. Chávez buscaba, sin titubeos, amplificar las relaciones internacionales en nuestro país y contribuir a la forja de un mundo multipolar y multicéntrico.

El líder Bolivariano consideraba que Venezuela no podía depender, principalmente, de sus relaciones con Estados Unidos.

II CUMBRE DE LA OPEP

En agosto del año 2000 Chávez realizó una gira por los Estados Miembros de la Organización de Países Exportadores de Petróleo (OPEP), para promover la Cumbre que se celebraría en septiembre de ese mismo año en Caracas.

El Gobierno de Estados Unidos se opuso, desde el comienzo, a que el Gobierno de Venezuela organizara esta Cumbre.

Un alto funcionario del Departamento de Estado hizo sendas llamadas telefónicas, a mi persona, quien había sido designado por Chávez, como Presidente de la Comisión Presidencial que organizaba la Cumbre OPEC, y al propio Presidente para disuadir al gobierno venezolano de que no visitáramos a Iraq, a la sazón liderado por Sadam Hussein. Amenazó con que ?nos podía caer un misil desperdigado?. Entonces, Estados Unidos, el Reino Unido y Francia, habían establecido, al margen de la ONU, una zona de exclusión aérea. Ambos respondimos de que Venezuela era un país soberano y no aceptaba chantajes.

EL GOLPE DE ESTADO CONTRA HUGO CHAVEZ

Contra el Gobierno de Hugo Chávez, el imperialismo norteamericano promovió un Golpe de Estado el 11 y 12 de abril del año 2002.

El gobierno de Estados Unidos apoyó y reconoció el Golpe de Estado. Los embajadores de Estados Unidos, Charles Shapiro, y de España, Manuel Viturro, visitaron el 12 de abril al dictador Pedro Carmona en el Palacio de Miraflores para brindarle apoyo.

En Washington, mientras tanto, Otto Reich, Subsecretario de Estado para Asuntos del Hemisferio Occidental, convocó al Departamento de Estado en Washington, ese 12 de abril, a todos los Embajadores de América Latina y el Caribe acreditados ante la OEA, con excepción de quien les habla, entonces Embajador de Venezuela ante ese organismo, para pedirles que respaldaran el Golpe de Estado contra Chávez.

La oposición fascista venezolana lanzó un sabotaje a la industria petrolera a finales del año 2002, apoyado nuevamente por el Gobierno de los Estados Unidos, y el cual causó pérdidas superiores a los 30 mil millones de dólares. Varios intentos de magnicidio en contra de Hugo Chávez también fracasaron.

NICOLÁS MADURO ASUME EL LIDERAZGO

Contra el presidente Nicolás Maduro, electo mediante el voto popular directo y secreto por el pueblo venezolano, el 14 de abril de 2013, ha habido también varios intentos de magnicidio, promovidos y apoyados por el Gobierno de los Estados Unidos, y el Gobierno títere de Colombia que preside Iván Duque.

El 4 de agosto de 2018, un dron cargado de explosivos fue dirigido contra el presidente Nicolás Maduro y el Alto Gobierno. Se comprobó que sus autores habían sido apoyados por la CIA y los cuerpos de seguridad de Colombia.

Siguiendo con su plan intervencionista, en febrero de 2019, el Gobierno de Estados Unidos intentó introducir violentamente a Venezuela varios camiones cargados de cajas contentivas de una supuesta ?ayuda humanitaria?, de la Agencia de los Estados Unidos para el Desarrollo Internacional (USAID), a través de la frontera con Colombia. Era un pretexto para invadir a Venezuela.

El 30 de abril de 2019, el autoproclamado Presidente Juan Guaidó y Leopoldo López, con el apoyo de la CIA, promovieron un alzamiento militar desde la Base Aérea de La Carlota, que buscaba una intervención militar extranjera en territorio venezolano. No obstante, esos fascistas fueron derrotados nuevamente.

Y el 3 de mayo de 2020, en la zona costera de Macuto del Estado La Guaira, unos mercenarios norteamericanos, colombianos y venezolanos, ejecutaron una frustrada invasión militar, denominada ?Operación Gedeón?. Los terroristas fueron capturados por pescadores y miembros de nuestras fuerzas armadas. Entre ellos, dos estadounidenses. Uno de ellos declaró que había trabajado en el equipo de seguridad de Donald Trump.

El dueño de la empresa mercenaria Silvercorp, con sede en Estados Unidos, que preparó a los mercenarios en campamentos establecidos en Colombia, declaró que él había firmado un contrato con Guaidó, para invadir a Venezuela y asesinar al Presidente

Nicolas Maduro y a otros líderes Bolivarianos, por un valor de 212 millones 900 mil dólares.

HUGO CHÁVEZ: UNA POLÍTICA SOBERANA E INDEPENDIENTE

Desde el comienzo de su mandato, Hugo Chávez emprendió una política soberana e independiente frente al predominio imperialista sobre América Latina. Cuando asistió, en abril de 2001, a la III Cumbre de los Jefes de Estado y Gobierno en Quebec, fue el único presidente que hizo objeciones a la Declaración allí aprobada. El hizo dos reservas (objeciones) a dicha Declaración, que tuve el honor de prepararle. Una, argumentando que la democracia debía incluir no solo el carácter representativo, sino también el carácter participativo. En la segunda, Chávez se opuso a la entrada en vigencia, en el año 2005, del Área de Libre Comercio de las Américas (ALCA).

CAMBIOS EN EL PANORAMA POLÍTICO DE AMÉRICA LATINA

Sin embargo, cuando se realiza la IV Cumbre de Jefes de Estado y de Gobierno de Mar del Plata (4 al 5 de noviembre de 2005), la correlación de fuerzas en nuestro continente había cambiado. Ya se habían instalado Gobiernos progresistas en varios países. La voz de Chávez, por lo tanto, no estaba sola. Y en contra del ALCA insurgieron también, entre otros, los presidentes del MERCOSUR: de Brasil, Luiz Inácio Lula da Silva; de Argentina, Nestor Kirchner; de Uruguay, Tabaré Vásquez; de Paraguay, Nicanor Duarte. Asimismo, los líderes de San Vicente y las Granadinas, Ralph Gonsalves, y de Dominica, Roosevelt Skerrit.

Quien les habla era a la sazón Coordinador Nacional en las negociaciones que se realizaban en el marco del llamado Grupo de Revisión de la Implementación de Cumbres (GRIC).

En ese contexto emité, el 31 de octubre de 2005, desde Mar del Plata, cinco días antes de realizarse la Cumbre Presidencial, una Declaración de Prensa cuyo título era: ?El ALBA ha nacido, el ALCA no existe?.

Afirmé categóricamente que: ?El ALCA es una fórmula colonialista en contra de los intereses populares. Por eso, Venezuela la rechaza y propone, en cambio, nuevas formas alternativas de integración, cuyos perfiles fundamentales están definidos en la Alternativa Bolivariana para las Américas (ALBA)?.

EL ALBA COMO RESPUESTA A LA DOMINICACIÓN IMPERIALISTA

En un discurso pronunciado en el 2001 Chávez llamó a constituir la Alternativa Bolivariana para los Pueblos de Nuestra América (ALBA), fundada en un nuevo concepto de integración. Era ésta una respuesta al ALCA que pretendía imponer Estados Unidos a Latinoamérica.

El 14 de diciembre de 2004 nació el ALBA. Hugo Chávez y Fidel Castro firmaron un histórico tratado, que postula la necesidad de una integración de los pueblos de Nuestramérica fundado en la solidaridad y la complementariedad.

En la Declaración, suscrita por estos grandes líderes mundiales, se proponía un Acuerdo por la liberación y autodeterminación de los pueblos, contra las imposiciones del imperio y las pretensiones de hegemonizar la cultura y la economía de Nuestramérica.

El ALCA había sido una propuesta de George Bush (padre), pero el ALCA fue creada en la Primera Cumbre de las Américas en 1994, Miami, durante la presidencia de Bill Clinton. Este era un intento del Gobierno de Estados Unidos de consolidar su dominio sobre Latinoamérica imponiéndole un tratado comercial neoliberal.

A finales de 2009, nueve países ya formaban parte del ALBA: Venezuela, Cuba, Bolivia, Nicaragua, Dominica, Honduras, Antigua y Barbuda, Ecuador y San Vicente y las Granadinas.

El ALBA comenzó a cosechar sus frutos: Venezuela, Bolivia y Nicaragua fueron declarados libres del analfabetismo. Cuba había logrado, años antes, estar a la vanguardia con sus sistemas de educación, salud, deporte, ciencia y tecnología, entre otros.

Al influjo del ALBA se ejecutó la Operación Milagro que devolvió la visión, en forma gratuita, a millones de latinoamericanos y caribeños.

LA CONTRAOFENSIVA IMPERIAL

El imperialismo no podía tolerar impasiblemente que la opción independista y soberana, que estaba en plena efervescencia, pudiera consolidarse. Por eso lanzó una contraofensiva, incluso violenta y golpista, buscando detener la ola progresista que estaba en pleno desarrollo en América Latina y el Caribe.

Jean-Bertrand Aristide fue derrocado en el 2004 mediante un Golpe de Estado apoyado por Estados Unidos y Francia.

Vino luego el Golpe de Estado contra el presidente Manuel Zelaya en Honduras en el 2009, también respaldado por el Gobierno norteamericano.

En septiembre de 2010 se activó, en Ecuador, una revuelta policial que buscaba la destitución del presidente Rafael Correa y la balcanización del país. Intentona que fracasó, dado el respaldo popular a su gestión. El apoyo de UNASUR se hizo presente.

Luego vino la destitución de Fernando Lugo en Paraguay, en junio de 2012, mediante un golpe parlamentario, avalado por el Gobierno de Estados Unidos.

Brasil no podría quedar fuera de la óptica del imperio y en el año 2016 se produjo un Golpe parlamentario que destituyó a la presidenta Dilma Rousseff.

Y al aproximarse las elecciones presidenciales de 2018, en las que Luiz Inácio Lula da Silva resultaría electo presidente, la oligarquía y el imperio se complotaron para llevarlo a la prisión en el año 2017. Fue así como Bolsonaro, un presidente fascista, racista y proimperialista, arribó al poder.

En abril de 2018 le tocó el turno a la Revolución Sandinista. Grupos fascistas, apoyados por el Gobierno de Estados Unidos, intentaron derrocar, mediante el terrorismo y la violencia, el Gobierno presidido por Daniel Ortega. Sus acciones eran una repetición al calco de las acciones violentas y terroristas que la oposición fascista en Venezuela había activado en contra del presidente Nicolás Maduro, en los años 2014 y 2017.

El Golpe de Estado contra el primer Presidente indígena de Bolivia, Evo Morales, en el 2019, fue emblemático. Con el apoyo del imperio yanqui, de la oligarquía y la élite racista boliviana, y con la complicidad o silencio de la Unión Europea, se impuso una dictadura que desató un genocidio contra poblaciones indígenas que causó la muerte de decenas de ellos.

El Golpe de Estado contra Evo Morales fue promovido y apoyado y por el infame Secretario General de la OEA, Luis Almagro. Se desconoció su triunfo electoral en las elecciones generales celebradas en octubre de 2019.

El pueblo boliviano, sin embargo, reaccionó con determinación y llevó a la presidencia, un año más tarde, a Luis Arce, quien representa las mismas banderas de Evo Morales.

UNASUR y CELAC

El impulso integracionista, con sabor a soberanía y de aliento progresista, que impregnaba a la región suramericana, condujo a la creación de la Unión de Naciones Suramericanas (UNASUR) y de la Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños (CELAC).

UNASUR surgió en 2008. Su objetivo era: ?Construir una identidad y ciudadanía suramericana y desarrollar un espacio regional integrado?.

Sin embargo, los peones del imperialismo en Suramérica, que no comparten el ideario integracionista y soberano de los pueblos, iniciaron una ofensiva para destruir o debilitar este espacio de integración.

La CELAC, por su parte, fue creada en el 2010. Por primera vez en la historia, todos los países latinoamericanos y caribeños convergían en la conformación de una instancia integracionista regional. De hecho, era una respuesta soberana y popular, a la gestión servilista que venía prestando la OEA al Gobierno de Estados Unidos. Aunque esta organización fue debilitada por el imperio y sus lacayos, en los últimos años, y a la luz de las victorias presidenciales de Andrés Manuel López Obrador en México en el 2018; de Alberto Fernández en Argentina en 2019; de Luis Arce en Bolivia en el 2020; y de Pedro Castillo en Perú en el 2021, la CELAC tiende a consolidarse y fortalecerse.

MEDIDAS COERCTIVAS UNILATERALES (MCU)

En el año 2015, el presidente Barack Obama emitió un decreto ejecutivo mediante el cual se declaraba que Venezuela era ?una amenaza inusual y extraordinaria para la seguridad de Estados Unidos?.

?Qué cinismo, plantear que Venezuela, un país pacífico, representa una amenaza frente a la más poderosa potencia del capitalismo!

Con la llegada de Donald Trump a la presidencia, en enero de 2017, se intensificaron las agresiones contra Venezuela. Fueron impuestas las criminales Medidas Coercitivas Unilaterales (MCU), que han causado muerte y sufrimiento al pueblo venezolano.

Estas medidas ilegales, aplicadas extraterritorialmente, violan el derecho a la paz y a la autodeterminación de los países en desarrollo. Trasgreden la Carta de las Naciones Unidas, el derecho internacional, y el derecho internacional humanitario. Niegan los derechos humanos de los pueblos.

Venezuela, a la luz del artículo 14 del Estatuto de Roma, ha referido a la Fiscal de la Corte Penal Internacional las criminales MCU, adoptadas por el Gobierno de los Estados Unidos.

Desde diciembre del año 2014, el pueblo venezolano está sometido a estas criminales medidas.

El Gobierno de Estados Unidos ha impuesto múltiples "sanciones". Ha embargado las exportaciones petroleras que proveen el 95% de los ingresos de la nación. Le prohíbe al Estado venezolano usar cuentas bancarias en el exterior para importar medicamentos y ejecutar sus programas de protección social.

Según el presidente Nicolás Maduro, Venezuela percibía más de 56 mil millones de dólares en el 2013, mientras que en el año 2019 percibió menos de 400 millones de dólares. Ha denunciado que el imperio norteamericano ha confiscado más de 40 mil millones de dólares en dinero y activos de la empresa estatal Petróleos de Venezuela, SA (PDVSA), incluyendo varias de sus refinerías en suelo estadounidense.

Jeffrey Sachs y Mark Weisbrot, economistas norteamericanos del prestigioso Centro de Investigación de Estudios Políticos y Económicos, con sede en Washington, concluyeron en un informe titulado "Sanciones económicas como castigo colectivo: El caso de Venezuela", publicado en mayo de 2019, que las MCU del Gobierno de Estados Unidos ??representan una sentencia de muerte para decenas de miles de venezolanos al año. Más de 40 mil fallecidos desde 2017, cifra que -sin duda-, ha aumentado a la presente fecha.?

Los venezolanos y venezolanas venían disfrutando de un creciente bienestar. La Revolución Bolivariana redujo la miseria y las desigualdades. Las Misiones y los programas sociales ensanchaban la calidad de vida.

Las MCU han amputado muchas de esas conquistas. Incluso, han generado un flujo de venezolanos al exterior, aunque desde el año pasado ha comenzado un retorno voluntario de connacionales a través del ?Plan Vuelta a la Patria?.

El daño global causado a Venezuela es incommensurable. Según el Centro de Estudios Latinoamericanos de Geopolítica (CELAG), asciende a 350 mil millones de dólares.

La Relatora Especial sobre las Repercusiones Negativas de las Medidas Coercitivas Unilaterales en el Disfrute de los Derechos Humanos de la ONU, Alena Douhan, tras su visita a Venezuela, en febrero de este año, exhortó a los Estados Unidos, la Unión Europea y otros Estados a levantar las ilegales medidas coercitivas unilaterales para garantizar la satisfacción de las necesidades humanitarias de los venezolanos.

Las MCU han sido reiteradamente condenadas por la Asamblea General y el Consejo de Derechos Humanos de la ONU.

Las MCU son, en la práctica, armas de destrucción masiva. Una modalidad de guerra donde los tanques, los aviones, las bombas y los misiles son sustituidos por bloqueos económicos y financieros.

A pesar de las MCU, el Gobierno Bolivariano ha hecho grandes esfuerzos para potenciar sus capacidades en materia de protección social y ha logrado mitigar sus nefastos efectos. Este año Venezuela, después de varios años de resección económica, ha tenido un crecimiento positivo del Producto Interno Bruto (PIB).

EL CAMINO VICTORIOSO DE LA REVOLUCIÓN BOLIVARIANA

Venezuela marcha victoriosa hacia su segunda independencia, esta vez, del imperialismo norteamericano, bajo el liderazgo del presidente Nicolás Maduro, que enarbola, con dignidad y valentía, las mismas banderas de nuestros libertadores Simón Bolívar y Hugo Chávez.

Y en América Latina asistimos a un nuevo ciclo de gobiernos progresistas. Las victorias de Andrés Manuel López Obrador en México, en el 2018; de Alberto Fernández en Argentina, en 2019; de Luis Arce en Bolivia, en el 2020; y de Pedro Castillo en el Perú, en el 2021, son auspiciosos. Y estamos en vísperas de nuevas victorias electorales de Luiz Inácio Lula da Silva, en Brasil, y de Gustavo Petro, en Colombia. Las amenazas contra las opciones progresistas y democráticas, sin embargo, no han desaparecido.

La rebelión justiciera y democrática se extiende por todo el continente.

En Chile, se ha experimentado un nuevo renacer de la conciencia popular. Millones de personas han tomado las calles exigiendo justicia social. Algo semejante ha ocurrido en Colombia, donde el arte y la música han servido de herramientas para reclamar justicia, democracia y paz.

Pero la respuesta de los Gobiernos de Sebastián Piñera y de Iván Duque ha sido la misma: represión y violencia de los cuerpos de seguridad del Estado que han causado centenares de muertos y heridos.

A manera de conclusión es importante subrayar que, en esta coyuntura histórica por la que atraviesa América Latina, la contradicción principal es entre los que defienden el neoliberalismo, salvaje, opresivo y antidemocrático, que somete a los pueblos a la opresión y a la exclusión, y quienes nos oponemos a él para construir democracias participativas con justicia e inclusión social.

PALABRAS FINALES

En Venezuela estamos comprometidos a seguir construyendo el Socialismo Bolivariano del Siglo XXI, como alternativa al capitalismo salvaje para asegurar ?la mayor suma de felicidad posible, la mayor suma de seguridad social y la mayor suma de estabilidad política para nuestro pueblo?; y de igual manera, ?a contribuir con la preservación de la vida en el planeta y la salvación de la especie humana?, como está pautado en el Plan de la Patria 2019-2025.

Y es que, como decía Jorge Luis Borges, ?cada hombre es una multitud, somos la humanidad?.